

Kijken met voelsprietten uit de sensorische informatieverwerking

Bianca Pastoors, fysiotherapeut

Mariska van Riel, ergotherapeut

Inhoud

- Wat is si?
- Zintuigen
- Prikkelverwerking
- SI bij ouderen
- Alertheid
- Inzet SI binnen de Wever

Definitie SI

Sensorische informatieverwerking wil zeggen het kunnen organiseren van informatie, die binnen komt via de zingtuigen, en het er op een adequate manier mee om kunnen gaan.

Zintuigen

- Zien (visueel)
- Horen (auditief)
- Ruiken (olfactorisch)

} vertezintuigen

- Proeven (gustatorisch)
- Voelen (tactiel)
- Evenwicht (vestibulair)
- Houding en beweging (proprioceptief)
- Inwendige organen (interoceptief)

} nabijheids-
zintuigen

ervaringsopdracht

Zintuigen

- De zintuigen stimuleren elkaar
- Ze versterken elkaar
- Ze vervangen elkaar
- Ze hebben elkaar nodig
- We zijn afhankelijk van de zintuigen
- Voor het maken van contact
- Met de buitenwereld
- Om met de buitenwereld om te kunnen gaan
- Om te overleven

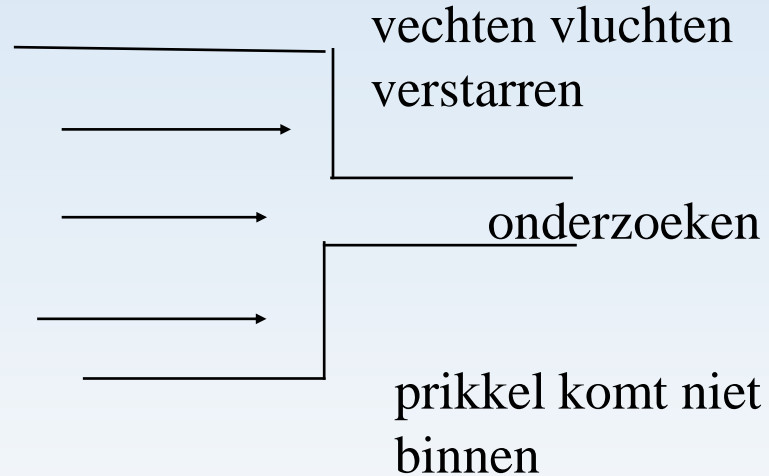
SI bij ouderen

- Wat gebeurt er met de zintuigen bij het ouder worden?
- Wat gebeurt er met de prikkelverwerking als er sprake is van dementie?

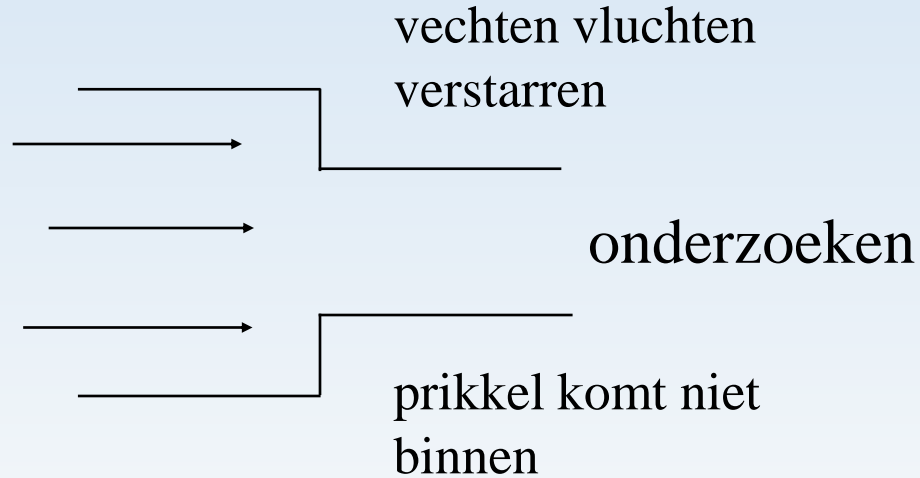
Wat verandert er als je ouder wordt

- Visuele waarneming neemt af
- Herkennen van voorwerpen, omgeving vermindert
- Begrijpen van beweging rondom je vermindert
- Kleurverschillen worden ervaren als gaten (dieptezien neemt af)
- Moeite met visuele onrust/ruis
- Moeite met filteren omgevingsgeluiden
- Moeite met begrijpen van geluid/taal
- Moeite met het tempo van geluid/taal/visuele informatie
- Geur kan ondersteunend zijn in herkennen van situatie en kalmerend werken

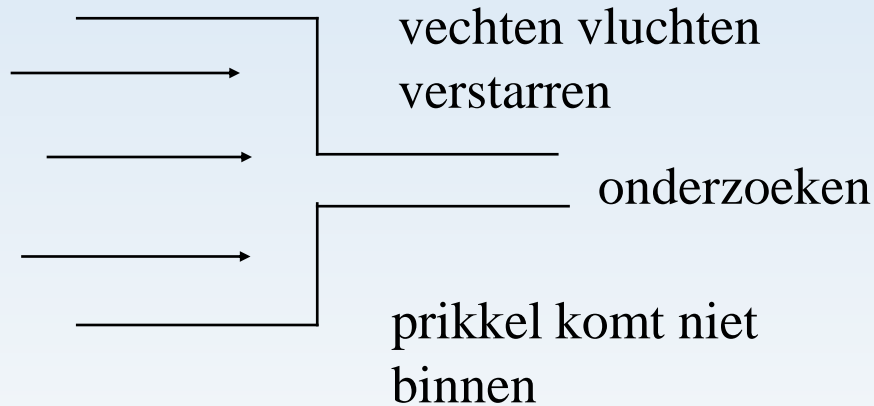
Prikkelverwerking baby

Prikkelverwerking volwassene

Prikkelverwerking oudere met dementie

Opdracht

- Wat doe je om te ontspannen (bv na een werkdag)?
- Weet je ook wat je doet als je voelt dat je gespannen wordt (hoe gedraag je je? ga je bepaalde handelingen doen?)
- Wat doe je om rustig te blijven op dat moment?
- Wat doe je om bij een vergadering alert te blijven/gefocust te blijven? Of in de auto bij een lange rit?

Alertheid

Er zijn 5 fasen van alertheid:

1. Slapen
2. Laag alert. Je bent afwezig
3. Optimaal alert. Je bent binnen de mogelijkheden actief.
4. Hoog alert. Je bent gespannen actief
5. Te hoog alert. Je bent uit controle (boos, huilen, druk lachen etc)

**BOVEN
BREIN**

4

3

RATIONEEL
DENKEN, KIEZEN

**ONDER
BREIN**

2

1

EMOTIONEEL

Wat verandert er als je ouder wordt

- Zintuigen gaan achteruit in hun waarneming
- De informatie wordt anders begrepen
- Hierdoor wordt doelgericht handelen minder
- Zintuiglijke prikkels worden eerder als onprettig en vervelend ervaren
- Gevolg hiervan is dat alertheid of oploopt of dat er afwezigheid ontstaat
- De informatieverwerking is vertraagd
- Remming vanuit de cognitie wordt minder, hierdoor kan er ontremd gedrag ontstaan.
- Filteren van prikkels neemt af, dus sneller daardoor overprikkelde

Alertheid beïnvloeden

- Versterken van lichaamsgevoel door tast en evenwicht en bewegingsprikkels aan te bieden
- Activiteiten aanbieden die voor de cliënt betekenisvol zijn
- Storende prikkels, de ruis, wegnemen
- Dosereren van prikkels
- Niet prikkelloos
- Vertragen
- Contact

SI binnen de Wever

Doelstelling

- SI als zienswijze en product wegzetten binnen de Wever en integreren binnen het expertteam onbegrepen gedrag.
- Om zo medewerkers handvatten te geven in het omgaan met onbegrepen gedrag en zo het welbevinden van onze cliënten te vergroten.
- Handvatten bestaan uit inzicht in en manieren om de alertheid te reguleren, waarbij prikkels aangeboden worden die door de cliënt als betekenisvol en prettig worden ervaren.

